

JUHEND

Statistilise aastaaruande "RAHVARAAMATUKOGU" vormi täitmisel tuleb raamatukogudel lähtuda käesolevast juhendist. Aruandevormi täidavad rahvaraamatukogud kogu aruandeaasta tegevuse kohta.

Rahvaraamatukogu on universaalse koostisega üldkasutatav raamatukogu, mis teenindab kogu kohalikku elanikkonda ning mida tavaliselt rahastatakse osaliselt või täielikult kohaliku omavalitsuse või riigieelarvest.

Raamatukogu üldandmed

Aruandevormile kirjutatakse raamatukogu **täpne nimetus ja postiaadress**.

Registrinumber

Kui raamatukogu pole kantud riigi- ja kohalike omavalitsuse asutuste riiklikku registrisse ([Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register](#)) kirjutatakse organisatsiooni, asutuse või ettevõtte **registrinumber**, kelle struktuuriüksus raamatukogu on

Omanike liigid: avalik sektor, erasektor

10 – riik

30 – Eesti eraõiguslik isik

20 – kohalik omavalitsus

40 – välismaa eraõiguslik isik

90 – muud

Raamatukogu tüübi märkimisel arvestada, et iga raamatukogu näidatakse ainult ühe tüübi all. Muud tüüpi rahvaraamatukogude puhul märgitakse seltsi, internaatkodu, vm raamatukogu.

Raamatukogu juhataja — kirjutatakse isiku ees- ja perekonnanimi, kes vastutab raamatukogu töö eest, sõltumata tema ametinimetusest. Ametinimetus on see, mis on kirjas isiku töölepingus: direktor, juhataja, raamatukoguhoidja, infoinsener, tehnoloog vm.

Raamatukogu töötajad (tabel 1) — esitatakse andmed täis- ja osalise tööajaga töölepingu alusel töötavate isikute arvu kohta 31. detsembri seisuga, eraldi reale osalise tööajaga töötajate arv. Töötajate **koosseis** saadakse, kui summeerida raamatukogutöötajate täis- ja osakoormused. Näiteks kui raamatukogus töötab kolm inimest, neist üks täiskoormusega, üks koormusega 0,5 ja üks koormusega 0,25, liidetakse koormused $1 + 0,5 + 0,25 = 1,75$. Saadud summa 1,75 on koosseis.

Raamatukoguhoidjad — raamatukogunduslikule elukutsele vastaval ametikohal töötavad isikud, kelle töö on seotud raamatukogu põhitegevusega, k.a raamatukogu juhtkond ning muud raamatukogus töötavad spetsialistid (kõitjad, mikrofilmijad, restauraatorid, raamatupidajad, personalitöötajad, infotehnoloogia spetsialistid jt).

Eraldi tuuakse välja: Raamatukoguhoidjate arv hariduse järgi (Kõrgharidusega ja rakenduskõrgharidusega arvestatakse koos).

Raamatukoguhoidja kutsekvalifikatsiooni (kehtivat kutset) omavate raamatukoguhoidjate arv .

Teised töötajad — tehniline ja majanduspersonal (koristajad, majahoidjad, töömehed jt).

Vabatahtlikud — inimene kes töötab raamatukogu heaks selle eest tasu saamata

<http://vabatahtlikud.ee/vabatahtlik-tegevus/>

Raamatukogu kasutamine

Haruraamatukogu — administratiivselt ja rahaliselt suuremale raamatukogule alluv raamatukogu, millel on oma kogu.

Välis teeninduspunkt (Teeninduspunkt) — väljaspool raamatukoguhoonet asuv raamatukoguga seotud struktuuriüksus, kus pakutakse regulaarselt teatud kindlat teenust, kuid ei pea olema oma kogu. Välis teeninduspunktidenä ei arvestata eraldi asetsevaid hoidlaid (hoidlates pole lugejateenindust) ja haruraamatukogusid.

Teenindatavate arv — vastava piirkonna elanike arv aruandeaasta alguse (1. detsembri) seisuga. Linna/maakonna rahvaraamatukogude teenindatavate arv peab võrduma linna/maakonna elanike arvuga. Teenindatavate arvu edastab Kultuuriministeerium keskraamatukogudele aruandeaasta esimese tööädala jooksul.

Raamatukogu pindala — raamatukogu tegevuseks eraldatud ala (täisarvuni ümardatult esitatakse ruutmeetrites)

Raamatukogu pindala jaguneb kaheks:

- kasulik pind raamatukogus

Hõlmab lugejatele ja lugemiseks ning kogude hoidmiseks mõeldud ala, personali tööruume, klienditeeninduseks ja avalike teenuste pakkumiseks mõeldud ruume, näitusepindu, seadmete ala, vahekäike ja muid raamatukogu infoallikate ja teeninduse jaoks kasutavaid pindu.

- raamatukogu (hoone) kogupindala

Hõlmab ruume, mis ei kuulu teenindusalasse

Lahtioleku aeg - tavanädala tundide arv, mille jooksul raamatukogu põhiteenused (nt teatme- ja laenutusteenused, lugemissaalid) on kasutajaile kättesaadavad

Näiteks 6 päeva on avatud ja 3-el päeval 8 tundi, 3-el päeval 5 tundi, siis $3 \cdot 8 + 3 \cdot 5 = 24 + 15 = 39$

Haruraamatukogudes kõigi raamatukogude tavanädala tundide summa.

Lahtiolekupäevad — arvestuse aluseks on aruandeperioodi päevade arv, millal põhiteenused olid kasutajaile kättesaadavad (kalendriaasta tööpäevade arv, kui raamatukogu oli avatud)

Haruraamatukogudes kõigi raamatukogude lahtiolekupäevade summa.

Raamatukogu veebisait (kodulehekülg) (library website) — iseseisev domeen Internetis, mis koosneb raamatukogu poolt avaldatud veebilehtedest, et pakkuda juurdepääsu raamatukogu

teenustele ja ressurssidele. Veebisaidi lehed on tavaliselt hüpertextilinkide abil ühendatud. Ei hõlma raamatukogu domeeni veebiteenuseid, mis toimivad teiste organisatsioonide nime all. Ei hõlma teavikuid, mis vastavad elektrooniliste teavikute kogu määratlusele, ega vaba juurdepääsuga Interneti-allikaid, mis on lingitud raamatukogu veebisaidilt.

Veebisaidi külastuste andmeid (kodulehe külastusi e. virtuaalkülastusi vt altpoolt) saab registreerida logianalüüsi tarkvara abil. Veebisaidi virtuaalkülastusena arvestatakse ka pöördumist mõne üksiku lehe poole, kui sellele on link väljastpoolt veebisaiti. Samuti tuleb võimalusel arvestamata jätta otsimootorite pöördumised veebisaiti etteantud sõnade otsingul.

Interaktiivne teenus (interactive library service) — sotsiaaltarkvara hõlmav raamatukogu võrguteenus, mis hõlbustab kahesuunalist vahendamist kasutajate ja raamatukogu vahel. (suhtlusvõrgustikud). Arvestatakse nii avalikke kui raamatukogusiseseid teenuseid.

Raamatukogupoolsete postituste arv — sissekannete arv raamatukogu kontol.

Kasutaja (lugeja) — raamatukogu kasutamiseõigusega isik, raamatukoguteenuste kasutaja. Kui lugeja kasutab raamatukogu mitut osakonda, arvestatakse teda ühe lugejana. Siin tuleks arvestada aruandeaastal registreeritud lugejad: sh lapsed; sh laenajad.

Laenaja (active borrower) — registreeritud kasutaja, kes on aruandeperioodil laenanud vähemalt ühe teaviku.

Külastus — külastusena arvestatakse lugeja ühekordset käiku raamatukogusse, sõltumata sellest, mitut osakonda ta külastab, samuti osalemist raamatukogu korraldatud üritustel.

Raamatukogu külastuste arv aastas. Neid võib loendada sisse- või väljapääsu juures kasutades ühte järgmistest meetoditest: loendamine pöördvärava abil; elektrooniline loendamine; käsitsi loendamine.

Virtuaalkülastus, veebikülastus, kodulehe külastus (virtual visit) — kasutaja pöördumine raamatukogu veebisaidi poole väljastpoolt raamatukogu, olenemata vaadatud lehtede või koostisosade arvust . Virtuaalkülastused on võrreldavad traditsiooniliste raamatukogukülastustega. Veebisaidi külastajaks on raamatukogu veebisaidi lehtede poole pöördunud ainuline identifitseeritud brauseriprogramm või identifitseeritud IP-aadress. Kahe järjestikuse päringu intervall ei ole tavaliselt pikem kui 30 min (kontrollaeg) ja siis arvestatakse need sama virtuaalkülastuse osadeks. Pikem intervall algatab uue külastuse.

Veebiserverid, mis pakuvad teenuseid, mille statistika on esitatud teisel saidil, tuleb välja jätta raamatukogu veebisaidi statistikast.

Laenus — raamatukogu teaviku vahendamine lugejale ajutiseks kasutamiseks. Arvestatakse teaviku kojulaenutust ja kohalkasutust, samuti laenutähtaja pikendamist.

Kohallaenus — võib arvestada valikstatistikaga. Arvestatakse ka ajalehtede ja ajakirjade laenutusi. NB!Laenutusteks arvestatakse ka raamatukogu personali poolt kasutaja jaoks tehtud elektrooniliste teavikute väljatrükke ja faksiga saadetud teavikuid.

Infopäring (teadis) — infonõue, millele vastamine eeldab raamatukogu personalilt ühe või enama infoallika tundmist ja kasutamist. (trükised ja muud teavikud, andmebaasid, raamatukogu enda ja teiste asutuste kataloogid).

Infopäringute arv, sh raamatukogusse elektrooniliselt (e-posti teel, raamatukoguveebisaidi või teiste võrgusidevahendite kaudu) saadetud päringute arv. Siin ei arvestata leidumuspäringuid ja töökorraldusalaseid küsimusi. Aruandeaasta andmed määratakse kas lugemise teel või valimi järgi. Valim tuleb võtta ühe või mitme tavanädala jooksul ja vastavalt korrutada.

Näitus/väljapanek — vaatamiseks, tutvumiseks, millestki ülevaate andmiseks väljapandud esemed (raamatud, pildid jms). Näitusel on nimetus, tutvustavad / selgitavad tekstid (näituse teema ja / või esemete kohta) , autor(id). Arvestatakse näituste ja väljapanekute arvu kokku. Siin ei arvestata uudiskirjanduse väljapanekuid, mis on pidevas muutumises.

Üritus — ettevõtmine, tegutsemine mingil (raamatukogu ja teenuseid tutvustaval, turunduse vms) eesmärgil (kirjandusüritus, kultuuriüritus vms). Siia alla me ei loe raamatukogu kasutajatele mõeldud raamatukogutunde ja –ekskursioone, kuid arvestatakse külaliste ekskursioone. Arvestatakse ürituste arvu ja üritusel osalejate arvu.

Kasutajakoolitus — raamatukogu kasutaja juhendamine/ õpetamine vajaliku informatsiooni leidmiseks erinevatest kataloogidest, andmebaasidest, võrguväljaannetest, raamatutest jm. Kasutajakoolitus võib olla individuaalne või rühmale.

Individaalkoolitus — kasutaja juhendamine raamatukogus vajaliku informatsiooni leidmiseks. Arvestatakse individaalkoolituste arvu ja individaalkoolitusel osalenute arvu. Individaalkoolitusel õppetunni kestus määratlemata.

Rühmakoolitus — planeeritud raamatukogutund (raamatukogus või mujal) või -ekskursioon koolituskava alusel, arvestatakse rühmakoolituste arvu, tundide arvu ja rühmakoolitusel osalenute arvu.

Kasutajakohad (seats) — kasutajaile mõeldud kohad lugejaalas lugemiseks või õppimiseks, kas seadmetega või ilma. Arvestuse aluseks on raamatukogu kasutajatele mõeldud kohtade arv aruandeperioodil.

Arvutitöökohad —autonoomne või võrku ühendatud arvuti või programmeeritud terminal. Siia kuuluvad ka X-Boxid, PS jne. Arvestatakse eraldi kasutajale mõeldud arvutitöökohti ja personalile mõeldud arvutitöökohti.

Kas raamatukogus on võimalik teha väljatrükki või skaneerimist? – siin arvestatakse nii skaneeritud koopiaid, valguskoopiaid kui printerikoopiaid.

Raamatukogudevaheline laenus (RVL) — lugejateeninduse vorm, mis seisneb raamatukogus puuduva teaviku (või selle koopia) laenamises teisest raamatukogust (ka samas alluvuses olevast raamatukogust)

Tulud tuhandetes eurodes

Real a esitatakse tulud kokku, mis on saadud riigilt, omavalitsuselt ja muudest allikatest komplekteerimiseks, tööjõu-, infotehnoloogia- majandus- ja muudeks kuludeks ning investeeringuteks põhivarasse.

Näidata tulud **riigilt , omavalitsuselt , muudest allikatest.**

Riigilt- sisalduvad Kultuurkapital, HMN, EAS, PRIA, KIK jt.

Muudest allikatest saadud tulus sisalduvad eraldised fondidest, sponsoritelt; samuti raha, mis on saadud rendi ja üürina, paljunduse, raamatümüügi jm eest.

Kulud tuhandetes eurodes

Esitatakse kõik **kulud** kokku, nii jooksvad kulud kui investeeringud põhivarasse.

Eraldi näidatakse **jooksevkulud**, mis saadakse komplekteerimis-, tööjõu-, majandus- ja muude jooksevkulude summeerimisel. (Sellel real ei näidata investeeringuid põhivarasse!)

Jooksevkuludest näidatakse väljavõtteliselt:

1. **tööjõukulud** - koosnevad palkadest, preemiatest, hüvitistest ja muudest rahalistest väljamaksetest personalile koos **sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksetega**
2. **komplekteerimiskulud kokku** - teavikute (sh ajalehtede ja ajakirjade) hankimiseks tehtud kulutused (ka vahetuse ja annetusega seotud kulud, kui need tasuti komplekteerimissummadest).

Eraldi esitatakse komplekteerimiskulud riigilt, komplekteerimiskulud omavalitsuselt ja komplekteerimiskulud muudest allikatest. (NB! komplekteerimiskulud riigilt + komplekteerimiskulud omavalitsuselt + komplekteerimiskulud muudest allikatest =komplekteerimiskulud kokku).

Komplekteerimiskuludest esitatakse väljavõtteliselt:

1.raamatute komplekteerimiskulud kokku. (Seejärel esitatakse eraldi ridadel raamatute komplekteerimiskulud riigilt, raamatute komplekteerimiskulud omavalitsuselt ja raamatute komplekteerimiskulud muudest allikatest.)

(NB! Raamatute komplekteerimiskulud riigilt + raamatute komplekteerimiskulud omavalitsuselt +raamatute komplekteerimiskulud muudest allikatest = raamatute komplekteerimiskulud kokku)

2. perioodika komplekteerimiskulud kokku.

3.auviste komplekteerimiskulud kokku

4.elektronilise kogu komplekteerimiskulud kokku

5.elektroniliste andmebaaside komplekteerimiskulud kokku

(NB! raamatute komplekteerimiskulud kokku + perioodika komplekteerimiskulud kokku + auviste komplekteerimiskulud kokku + elektronilise kogu komplekteerimiskulud kokku + elektroniliste andmebaaside komplekteerimiskulud kokku ei pea olema võrdne komplekteerimiskuludega kokku, kui komplekteerimiskuludest on hangitud ka muid teavikuid ja käsikirju.)

Infotehnoloogiakulud – kulud riist- ja tarkvara soetamiseks, kohtvõrgu ehitamiseks, kulud välisühendustele; riist- ja tarkvara hoolduskulud ning muud kulud infotehnoloogiale (tarvikud jms).

Investeeringud põhivarasse — raha paigutamine ettevõtte materiaalse põhivara suurendamiseks, s.o aruandeperioodil soetatud ehitiste, seadmete, masinate, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus.

Investeeringutest esitatakse väljavõtteliselt **ehitiste soetamiseks ja kapitaalremondiks** tehtud kulud.

Ja **investeeringud infotehnoloogiasse** – investeeringud riist- ja tarkvara soetamiseks jms.

Kogud

Arvestusüksus e. füüsiline üksus — üksikteavik või teavikute kogum, mida käsitatakse iseseisva füüsilise üksusena. (köide, eksemplar, jadaväljaande aastakomplekt, kassett , jmt).Ühe füüsilise üksusena arvestatakse diapositiivide sarja, kui see on komplektis. Materjali, mis leiab kasutamist ühe tervikuna (näiteks keeleõpik + kassett), arvestatakse kui üksikteavikut.

Nimetus — eraldi väljaandena ilmunud trükis või muu teavik. Uue nimetusena arvestatakse ka kordustrukke ja mitmekõitelise teose iga köidet.

Eksemplar — iseseisev teavik, mis on koondatud ühtede kaante vahele (ümbrisse) ja moodustab terviku.

Aastakomplekt (aastakäik) — jadaväljaande aasta jooksul ilmunud üksiknumbrite kogu.

Litsents — luba, mis annab õiguse kasutada teatud kindlatel tingimustel kellelegi teisele kuuluvat elektroonilist teavikut või andmebaasi.

Raamat — trükitud või käsitsi kirjutatud kaante vahele köidetud iseseisev väljaanne mahuga 49 ja enam lehekülge (statistilistes aruannetes arvestatakse raamatute hulka ka brošüürid, köidetud kaardid, noodid, graafikateavikud, normdokumendid, jätkväljaanded, pimedate raamatud).

Jadaväljaanne — järjestikuste osadena mis tahes ilmumissagedusega avaldatud trükitud või muus vormis teavik (nt elektrooniline jadaväljaanne), mis on tavaliselt kuupäevastatud või nummerdatud ja mida antakse välja jätkuvalt.(nt ajakiri ja ajaleht)

Ajakiri — jadaväljaanne, mida avaldatakse regulaarsete inetervallidega sagedamini kui kord aastas ja mis sisaldab tavaliselt eraldi artikleid. Arvestatakse aastakomplekte ja nimetusi.

Ajaleht — jadaväljaanne, mida avaldatakse kindlaksmääratud lühikeste intervallidega. Arvestatakse nimetusi ja lisandunud aastakomplekte.

Käsikiri — käsitsi või masinakirjas kirjutatud originaalteavik.

Auvis — teavik, milles valdava osa moodustavad heli ja/või pilt ning mida saab vaadata ja/või kuulata eriseadmetega. Auvised võivad olla nii analoog- kui ka digitaalkandjal või võrgu kaudu kättesaadavad.

Audiotavik — heliplaat, vinüül- ja laserplaat, helilint, helikassett, CD

Visuaalteavik — diapositiiv, diafilm, kileleht

Kombineeritud — helifilm, VHS, DVD

Muu teavik — füüsilisel kandjal teavik või muu üksus, mida eespool ei ole märgitud, nt. lauamängud, pisitrükised, ruumilised esemed. Heliraamatud näidata auviste hulgas.

Lisandumine (juurdetulek) — aasta jooksul ostu, vahetuse, annetuse teel või muul viisil hangitud ja raamatukogus arvele võetud teavikud. Raamatukogusse saabunud, kuid veel arvele võtmata teavikuid ei arvestata lisandumise hulka. Kogude tabelis näidata eraldi ostud ja muu (muu = annetuse, vahetuse või mõnel muul viisil saadud teavikud).

Kustutamine — teavikute eemaldamine (üleandmine, müümine jne) raamatukogust ja nende kustutamine arvestusest.

Raamatuid arvestatakse ka liigiliselt ja keeleliselt. Aruandes esitada ilukirjandus. Keele järgi esitada võõrkeelne, sellest venekeelne.

ELEKTROONILISED KOGUD JA TEENUSED

Eristada tuleb raamatukogu kogusse kuuluvad raamatukogu poolt pakutavad või raamatukogu poolt lingitud ressursid. Vaba juurdepääsuga ressursse, mida raamatukogu võib teha oma kasutajatele kättesaadavaks linkides need raamatukogu veebisaidi või elektronkataloogiga, nende ressursside üle me statistikas arvestust ei pea.

Raamatukogu elektroonilise kogu kasutuse mõõtmist mõjutavad paljud situatiivsed tegurid. Olulisimaks nende seas on infotehnoloogia arhitektuur, mille raamatukogu on omaks võtnud ning rakendanud oma elektrooniliste teenuste ja ressursside jaoks. Kuidas on teostatud elektronkataloog, veebisait ja juurdepääs litsentsi alusel kasutatavatele ressurssidele, mõjutab otseselt nende kogutavat kasutusstatistikat, selle olemust ja tähendust.

Elektrooniliste teavikute kogu, e-teavikute kogu (electronic collection) — kõik raamatukogu kogus olevad elektroonilised teavikud

Siia kuuluvad kõik elektroonilise kogu laadid; andmebaasid, elektroonilised jadaväljaanded, tarkvaraüksused, digitaalteavikud (sh arvutivõrgus olevad auvised, e-raamatud, muud digitaalteavikud)

Kasutusõigus (access rights): õigus raamatukogu kogule juurdepääsuks või selle kasutamiseks.

E- teavikute kogu puhul tähendab kasutusõigus, et raamatukogu on taganud oma kasutajale pideva või ajutise juurdepääsu seaduse, litsentsi, koostöölepingu ja/või muu kokkuleppe alusel.

Kirje (descriptive record) — standardvormingus arvuti töödeldud bibliograafiline või muu üksikkirje, mis viitab ja/või kirjeldab mis tahes füüsilisel kujul teavikut või e-sisuüksust. Kirjete kogum avaldatakse tavaliselt andmebaasina.

Andmebaas (database) — ühise kasutajaliidese ja andmete otsingut ning käitlust võimaldava tarkvaraga varustatud elektrooniliselt talletatud andmekogum (faktid, bibliokirjed, tekstid jm)

Arvestatakse eraldi omaloodud ja hangitud andmebaase.

E- jadaväljaanne (electronic serial) — jadaväljaanne, mis on avaldatud ainult elektrooniliselt või nii elektrooniliselt kui ka mõnes teises vormis. Hõlmab kohapeal hoitavaid jadaväljaandeid ja kaugressursse, millele on omandatud kasutusõigus vähemalt teatud ajavahemikuks. Hõlmab ka raamatukogus digiteeritud jadaväljaandeid. Arvestatakse jooksva aasta elektrooniliste jadaväljaannete nimetusi, füüsilisel kandjal arvestatakse aastakomplekte.

Digitaalteavik (digital document) — piiritletud sisuga informatsiooniüksus, mis on digiteeritud raamatukogus või komplekteeritud raamatukogu kogusse digitaalkujul. Hõlmab e- raamatuid ja elektroonilisi patendikirjeldusi, võrgu kaudu kättesaadavaid auviseid ning muid digitaalteavikuid (nt aruandeid, kaardi- ja nooditeavikuid, eeltrükke). Digitaalteavikute hulka ei kuulu andmebaasid ja elektroonilised jadaväljaanded. Digitaalteavik võib koosneda ühest või enamast failist.

E-raamat (electronic book, eBook) — litsentsi alusel kasutatav või vaba juurdepääsuga digitaalteavik, milles on ülekaalus otsingut võimaldav tekst (pilt, foto) ja mis võib-olla trükitud raamatu (monograafia) analoog. E-raamat võib-olla erinevates vormingutes.(epub, pdf, html, txt, mob, azw, xml jne). E- raamatute kasutamine sõltub sageli eriseadmetest ja/või lugemiseks või visuaalseks esitamiseks mõeldud tarkvarast. E- raamatuid saab laenutada kas kaasaskantavail seadmeil (e-raamatu luger) või kantakse nende *sisu kasutaja* (vajadusel *piiratud ajaks*) personaalarvutisse, telefoni vms. (Hõlmab ka elektroonilisi doktoriväitekirju (*magistritöid, diplomitöid vms*) ja raamatukogu poolt digiteeritud e-raamatuid)

Audiovisuaalteavik, Auvis (audio-visual document) — arvutivõrgus olev auvis

Muu digitaalteavik (other digital document) — digitaalteavik, mis ei ole e-raamat, võrgu kaudu kättesaadav auvis ega e-patendikirjeldus. Siia kuuluvad nt e-aruanded, eeltrükid, kaardi- ja nooditeavikud.

Põhilisteks andmekogumiteks, mis näitavad elektrooniliste teenuste kasutamist on otsingute arv ja allalaaditud sisuüksuste arv

Otsingute arv — otsinguna määratletakse ühekordset kasutajapoolset mõtestatud päringut. Tavaliselt registreeritakse otsing iga kord, kui serverisse esitatakse päring

Allalaaditud sisuüksuste arv:

Allalaadimine — kordaläinud päringu tulemusena kirje või e-sisuüksuse saamine, nt kuvamiseks, printimiseks, salvestamiseks või e-posti teel edastamiseks

E-sisuüksus (content unit) — arvutitöödeldud üheselt identifitseeritav tekstiline või audiovisuaalne üksikosa avaldatud tööst, mis võib olla originaal või kokkuvõtte teisest avaldatud tööst Sama e-sisuüksuse eri vormingud (PDF, Postscript, HTML jne) arvestatakse eraldi üksustena. Ei hõlma kirjeid.